

ΜΗΝΥΜΑ
ΤΟΥ ΜΑΚΑΡΙΩΤΑΤΟΥ ΑΡΧΙΕΠΙΣΚΟΠΟΥ
ΑΘΗΝΩΝ ΚΑΙ ΠΑΣΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ
κ. ΙΕΡΩΝΥΜΟΥ
ΣΤΗΝ ΗΜΕΡΙΔΑ ΜΕ ΚΕΝΤΡΙΚΟ ΘΕΜΑ
«Τά Ἐκκλησιαστικά Παλαίτυπα Βιβλία:
Σημασία - Κίνδυνοι - Προστασία»
Διορθόδοξο Κέντρο Ἱερᾶς Μονῆς Πεντέλης
20.2.2025

Σεβασμιώτατε Μητροπολίτα Σύρου, Τήνου, Ἄνδρου, Κέας, Μήλου, Δήλου καί Μυκόνου κ. Δωρόθεε, Πρόεδρε τῆς Εἰδικῆς Συνοδικῆς Ἐπιτροπῆς Χριστιανικῶν Μνημείων,

Ἐξοχωτάτη Ὑπουργέ Πολιτισμοῦ κ. Μενδώνη, Πανιερώτατε Ἄγιε Καθηγούμενε τῆς παλαιφάτου Ἱερᾶς Μονῆς Πεντέλης κ. Ἰωάννη, Ἀγαπητοί Εἰσηγητές τῆς παρούσης Ἡμερίδος, Προσφιλεῖς Πατέρες καί Ἀδελφοί, Ἀξιότιμοι Σύεδροι,

Ὅσακις εὐρισκόμεθα στήν εὐχάριστη θέση νά παριστάμεθα αὐτοπροσώπως σέ Ἐπιστημονικές Ἡμερίδες καί λοιπά Συνέδρια ἢ νά ἀποστέλλουμε ἔγγραφο σχετικό χαιρετισμό μας, αἰσθανόμεθα ιδιαίτερη χαρμονή. Καί τοῦτο διότι πιστεύουμε ἀκράδαντως ὅτι ἡ διοργάνωση Ἡμερίδων καί Συνεδρίων προάγει τόν πολιτισμό, καλλιεργεῖ τήν σκέψη, δίνει τήν δυνατότητα καταθέσεως ἐμπειρίας, γνώσεως

καί συμβάλλει στήν ἐπιστημονική καί ἐξειδικευμένη προσέγγιση τῶν θεμάτων.

Ὡς ἐκ τούτου, χαιρετίζουμε ἐγκαρδίως καί ἐπευλογοῦμε πατρικῶς τήν παροῦσα Ἐπιστημονική Ἡμερίδα, τήν ὁποία ἔχουμε θέσει ὑπό τήν αἰγίδα τῆς ἡμῶν Μετριότητος καί ἡ ὁποία ἔχει ὡς κεντρικό της θέμα: «Τά Ἐκκλησιαστικά Παλαίτυπα Βιβλία: Σημασία - Κίνδυνοι - Προστασία».

Κατά τήν διάρκεια τῆς Ἡμερίδος, Καθηγητές Πανεπιστημίων καί Ἐπιστήμονες διαφόρων ειδικοτήτων θά παρουσιάσουν τίς ἀνακοινώσεις τους σχετικῶς πρός τά Ἐκκλησιαστικά Παλαίτυπα Βιβλία, τήν μοναδική ἱστορική, πολιτισμική, θεολογική, λειτουργική καί φιλολογική ἀξία τους, τόν ἐλλοχεύοντα κίνδυνο καταστροφῆς καί ἀπωλείας τους καί τίς δυνατότητες προστασίας τῶν Παλαιτύπων, ἡ ὁποία παρέχεται καί μέ τίς σύγχρονες τεχνολογικές μεθόδους.

Τά Ἐκκλησιαστικά Παλαίτυπα Βιβλία ἀποτελοῦν ὄντως θησαυρό πνευματικό, τοῦ ὁποίου ἡ μεγάλη σημασία δέν εἶναι εὐκόλο νά ἀξιολογηθεῖ, καί εὐρίσκονται διάσπαρτα σέ Ἱερές Μονές, Ἱερούς Ναοῦς, Παρεκκλήσια, Βιβλιοθήκες δημόσιες καί ἰδιωτικές. Πρόκειται, ὡς γνωστόν, γιά παλαιές ἐκδόσεις Ἱερῶν Εὐαγγελίων, Συναξαρικῶν, Λειτουργικῶν καί Ὑμνογραφικῶν κειμένων, Μηναιῶν, Πατερικῶν καί λοιπῶν ἔργων πνευματικῆς ὑποδομῆς, τήν ὑπαρξη τῶν ὁποίων ὀφείλουμε στήν ἐμφάνιση τῆς τυπογραφίας κατά τόν 15ο αἰώνα. Σέ αὐτά, πολλές φορές, ἐμπεριέχονται χειρόγραφες ἱστορικές καί ἄλλες σημειώσεις, καθῶς καί ἐξαιρετική εἰκονογραφική καί λοιπή διακόσμηση, ἔκφραση ὑψηλῆς καλλιτεχνίας καί πνευματικῆς καλλιέργειας τῶν ἐπιμελητῶν τῆς

ἐκδόσεως. Ἄς ἀναφέρουμε ὅτι εἶναι ὄντως συγκινητική, συναρπαστική καί ἀξιοθαύμαστη ἡ σπουδή καί ἡ προσπάθεια τῶν τυπογραφείων καί τῶν ἐκδοτῶν γιά τήν ἔκδοση Παλαιτύπων Βιβλίων. Λόγου χάριν, μπορεῖ κάποιος νά προσμετρήσει τόν κόπο καί τόν μόχθο, τήν ἀγωνία γιά τήν ἐξεύρεση οἰκονομικῶν πόρων καί χειρογράφων, πού κατέβαλε ὁ ἅγιος Μακάριος Κορίνθου, ὁ γενάρχης τοῦ φιλοκαλισμοῦ, γιά τήν ἔκδοση τῆς Φιλοκαλίας, τοῦ Εὐεργετινοῦ καί ἄλλων πνευματικῶν βιβλίων, τά ὅποια ἔθρεψαν μέ ἄρτο ζωῆς τόν λαό μας καί τόν στήριξαν σέ ἰδιαίτερος δύσκολες ἱστορικές καί κοινωνικές συγκυρίες;

Τοιοτοτρόπως, ὀφείλουμε εὐγνωμοσύνη καί ἀπόδοση τιμῆς καί σεβασμοῦ σέ ὅλους ὅσοι ἐργάσθηκαν γιά τήν ἔκδοση τῶν Παλαιτύπων μέ τίς ἀδιανόητες γιά ἐμᾶς δυσκολίες αὐτοῦ τοῦ ἐγχειρήματος.

Προσέτι, ἄς ἐπισημάνουμε ὅτι ἡ Εἰδική Συνοδική Ἐπιτροπή ἐπί τῶν Χριστιανικῶν Μνημείων διοργανώνει αὐτήν τήν Ἡμερίδα μέ τήν ἐλπίδα νά συμβάλει στήν ἐνημέρωση Ἱερῶν Μονῶν καί Ναῶν, Κληρικῶν, Μοναχῶν καί παντός ἐνδιαφερομένου γιά τήν ἀδήριτη ἀνάγκη σωστῆς διαφυλάξεως καί προστασίας τῶν Παλαιτύπων Ἐκκλησιαστικῶν Βιβλίων.

Ἐν κατακλεῖδι, συγχαίρουμε θερμῶς τόν Πρόεδρο τῆς Εἰδικῆς Συνοδικῆς Ἐπιτροπῆς Χριστιανικῶν Μνημείων, Σεβασμιώτατο Μητροπολίτη Σύρου κ. Δωρόθεο, τούς Ἐλλογιμωτάτους Εἰσηγητές καί τούς ἐκλεκτούς Συνέδρους.

Εὐχόμεθα ἐκ μέσης καρδίας ἐπιτυχῆ διεξαγωγή
τῶν ἐργασιῶν τῆς Ἡμερίδος καί πλούσιο τόν φωτι-
σμό τοῦ Θεοῦ «ἐν οἷς ἐργαζόμεθα ἀγαθοῖς».

Μετά πατρικῶν εὐχῶν καί ἀγάπης ἐν Κυρίῳ

† Ἀθηνῶν Ἐξέλιμος Βί. Πρόεδρος

† Ὁ Ἀθηνῶν **ΙΕΡΩΝΥΜΟΣ**,
Πρόεδρος
τῆς Ἱερᾶς Συνόδου τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος